

Ett friare Lund.

Lundaliberalernas kommunpolitiska
handlingsprogram 2026–2030

Innehållsförteckning

Programmet är indelat i åtta politikområden:

Skola och utbildning

- Förskolan
- Grundskolan
- Gymnasieskolan
- Komvux och SFI
- Anpassad skola

Samhällsbyggnad

- Bostadsbyggande, boende och bostäder
- Stadskärnan
- Stadsutveckling
- Byarna

Klimat & miljö

- Klimatomställningen
- Miljövänligare transporter
- Träd, grönområden och parker
- Natur och åkerjord

Näringsliv, företagande och ett växande Lund

- Ställningstaganden näringsliv

Socialpolitik – Ett starkare samhälle med frihet och ansvar

- Förebyggande insatser
- Arbetsmarknadsinsatser
- Bostad och trygghet

Vård och omsorg

- Äldrepolitik
- LSS – Funktionsnedsättning

Ett levande kultur- och fritidsliv

- Kultur och bibliotek
- Idrotts- och föreningsliv
- Ung i Lund

Trygghet och säkerhet

- Ställningstaganden trygghet

KAPITEL 01

Skola och utbildning

Skolan är viktigast

För Liberalerna är skolan viktigast. Det är i skolan som drömmar föds, klassresor börjar och framtiden formas. Skolan måste tillbaka till grunderna. Alldeles för länge har skolan varit en experimentverkstad för pedagogiska trender och flummiga metoder. Skärmar har ersatt böcker, stöket har trängt undan ordningen, stora skolkoncerner gör vinst på bekostnad av barns rätt till utbildning.

Det är tydligt att skolan måste återgå till en undervisning som baseras på vetenskap. På samma sätt som Sverige blev ett ingenjörsländ med hjälp av riktiga böcker, papper och penna i skolan, så ska vi gå tillbaka till det som funkar och sluta experimentera – en skola där barn lär sig läsa, skriva och räkna i klassrum präglade av lugn och arbetsro. Där lärare leder undervisningen, där kunskap värderas högst, och där elevens rätt till utbildning alltid kommer först.

Lund ska inte bara ha ett världsledande universitet. Lund ska också ha en skola i toppklass. Alla barn, oavsett bakgrund, ska nå sin fulla potential i Lunds skolor. För att nå dit vill vi prioritera återupprättandet av kunskapsskolan, gå från skärm till pärm och skapa studiero och trygghet.

Återupprätta kunskapsskolan

Liberalerna vill återupprätta kunskapsskolan, arbeta med det kompensatoriska uppdraget, så att varje elev når kunskapsmålen. Liberalerna vill tydligare reglera klasstorlekar, prioritera lärarnas undervisningstid och arbetsmiljö. Lärarnas kompetens och möjlighet att undervisa är den enskilt viktigaste investeringen vi kan göra i vår framtid, eleverna. Lärare ska vara ett attraktivt akademikeryrke med goda förutsättningar.

Från skärm till pärm

Skärmfria miljöer skapar bättre förutsättningar för barns och elevers lärande. Trots detta har skärmanvändningen i skolväsendet ökat. Skärmanvändning bidrar till sämre språkutveckling, försämrade inläring och koncentrationssvårigheter. Skolorna ska bli mobilfria och förskolorna skärmfria. Skolorna ska fortsatt fyllas på med böcker istället för skärmar och få bemannade skolbibliotek.

Trygghet och studiero

Skolor och förskolor ska präglas av trygghet och studiero. Det är en förutsättning för att alla elever ska kunna nå kunskapsmålen. Särskilda undervisningsgrupper med speciallärare ska prioriteras så att alla elever får det stöd de behöver. Klassrummen blir lugna och trygga när vi ger lärare tydligare befogenheter.

Förskolan

1. Barngruppernas storlek

Att delta i förskolans pedagogiska arbete ger barn en god start i livet.

Förskolegruppernas storlek bör hålla sig till Skolverkets rekommendationer om max 12 barn per barngrupp i åldrarna 1–3 och max 15 barn per barngrupp i åldrarna 4–5.

2. En trygg förskola

En trygg förskola börjar med en hållbar och god arbetsmiljö för förskollärare. Genom mindre barngrupper, högre förskollärartäthet och schemalagd planeringstid skapar vi förutsättningar för närvarande vuxna och en trygg, stabil miljö för barnen.

3. Fler öppna förskolor och familjecentraler

Öppna förskolor är en plats för barnfamiljer att mötas och leka med stöd av pedagoger. Familjecentraler är ett samarbete mellan regionen, socialtjänsten och öppna förskolan. Öppna förskolor och familjecentraler bör finnas i fler delar av Lunds kommun.

4. Alla barn ska lära sig svenska

Språket är nyckeln för att kunna låsa upp vägen in i samhället. Därför är det centralt att barn lär sig språket väl redan i förskoleåldern. All pedagogisk personal i förskolan ska ha goda färdigheter i det svenska språket, språkrav vid nyanställningar ska införas.

5. En god arbetsplats

För att barnen ska få bästa möjliga start i livet så behöver personalen i förskolan också ha en god arbetsmiljö. Det behövs fler kollegor i verksamheten, villkoren ska stärkas och planeringsförutsättningarna bli bättre. Liberalerna vill helt enkelt göra arbetsmiljön bättre, vilket sannolikt också kan bidra till att sänka den relativt höga sjukfrånvaron. Vi utesluter inte en arbetstidssänkning till 37,5 timmar i veckan som ett alternativ för att nå en bättre arbetsmiljö.

Grundskolan

5. Läsa, skriva, räkna

Skolans viktigaste uppdrag är att alla elever lär sig att läsa, skriva och räkna.

Läsförståelse och språkförståelse bör vara en röd tråd genom hela grundskolan.

Matematikkunskaper likaså. Målsättningen för Lund ska vara att alla elever har de byggstenar som krävs för läskunnighet innan eleven går ut årskurs 3.

6. Din bakgrund ska inte avgöra din framtid

Lunds skolor är idag bäst för barn till högutbildade föräldrar och vårdnadshavare.

Föräldrarnas utbildningsnivå styr slutbetygen i för stor utsträckning. För elever med

föräldrar som saknar eftergymnasial utbildning går det inte lika bra. Lunds skolor

presterar sämre än riksgenomsnittet. Alla elever ska gå ut grundskolan med betyg för att läsa vidare.

7. En framgångsrik integration

Framgångsrika skolor tror på elevernas förmåga att utvecklas. Skolan är en plats där elever med olika bakgrunder möts. Att möta olika kulturer bidrar till insikt om sig själv och mognad som individ. Svenska som andraspråk med behöriga lärare ska prioriteras för att ge barn med annat modersmål byggstenarna som behövs för att lära sig svenska.

8. Minskade klasstorlekar

För att alla barn ska få goda förutsättningar att klara skolan så behöver lärare, speciallärare och annan pedagogisk personal i skolan rätt förutsättningar. Men barnen behöver också studiero och ordning i klassrummet. Att ha mindre klasser i Lunds skolor ger både mer tid för läraren att se och hjälpa eleverna, och det bidrar till ökad studiero. Vi vill ha 20 elever per klass.

9. Förstärkt studiehandledning på andra språk

Studiehandledning behövs för elever som behöver språkligt stöd vid andra ämnen än modersmålsundervisning, ofta barn som nyligen har kommit till Sverige, exempelvis från Ukraina. Med ökade resurser till skolan borde fler timmar studiehandledning genomföras. Kostnaden ska inte belasta ekonomin på enskilda skolor.

10. Särskilda undervisningsgrupper och speciallärare

Alla elever ska få det stöd de behöver för att klara skolan. Särskilda undervisningsgrupper med speciallärare kan vara ett alternativ för elever med svårigheter eller elever som stör ordningen. Liberalerna vill se avsevärt fler speciallärare på Lunds skolor.

11. Fler fysiska läroböcker och skolböcker

Tillgången till fysiska läromedel bör öka. Under lång tid har böckernas vikt i skolan prioriterats ner till förmån för digitala verktyg. Barn och elever ska få bättre tillgång till fysiska läroböcker och skolböcker. Skolarbete ska i hög utsträckning bedrivas med papper och penna. Från och med höstterminen 2025 är tillgången till bemannade skolbibliotek reglerad.

12. Spetsklasser

Elever ska inte begränsas i sin utbildning. Om en elev redan är klar med klassens mattebok så ska det inte finnas några hinder för att börja med en nivå högre. Därför ska elever och grupper kunna gå före. Spetsklasser, med undervisning som utmanar de elever som behöver det, ska inrättas.

13. Förstärkt studievägledning

Förstärkt studie- och yrkesvägledning genom hela skolan och senare utbildningar minskar risken för avhopp och har positiva effekter för studieresultat och elevernas etablering på arbetsmarknaden och i samhället.

Gymnasieskolan

14. Satsa på både studie- och yrkesförberedande program

Lunds skolor ska erbjuda både attraktiva studieförberedande och förstklassiga yrkesförberedande utbildningar. Det ska finnas ett rikt utbud av gymnasieprogram för eleverna att välja på.

15. Utveckla lärlingsutbildningar

Lärlingsutbildning ger unga chansen att lära sig praktiskt för att snabbt komma in i arbetslivet. Liberalerna vill därför främja fler lärlingsutbildningar inom Lunds kommun och näringsliv. Det stärker individens möjligheter och säkerställer att arbetsmarknaden får den kompetens som behövs, nu och i framtiden.

16. En attraktiv internationell utbildning

I Lund finns det många som kommer från olika delar av världen för att vara i Lund en längre eller kortare tid. Därför är det viktigt att det finns attraktiva internationella skolor. Lund har både internationell grund- och gymnasieskola. Liberalerna vill fortsätta utveckla de här utbildningarna.

17. Spetsklasser

Elever ska inte begränsas i sin utbildning. Genom att utveckla samarbetet med Lunds universitet ska fler elever få möjlighet att läsa kurser på universitet parallellt med gymnasiestudierna. Spetsklasserna som finns ska värnas och fler ska inrättas.

18. Utbildningar kopplade till näringslivet

Gymnasieutbildningarna i Lund ska i högre utsträckning kopplas mot näringslivet, både för att matcha näringslivets långsiktiga behov, men också för att utbildningarna kan bli bättre med en länk till arbetsmarknaden. En stark samverkan mellan kommun och näringsliv behövs.

19. Starta upp fler anpassade yrkesutbildningar

Lund med sin breda skolkompetens och fina skolor måste snarast starta upp ett antal yrkesutbildningar med tillhörande praktikplatser. Exempelvis råder det stor brist på duktiga svetsare, plåtslagare och elektriker.

Komvux och SFI

20. Komvux – en viktig möjlighet

Komvux är viktigt för att vuxna människor ska ha möjlighet att ändra studie- och yrkesinriktning. Men också för att personer som på grund av olika anledningar inte har klarat av skolan ska få en andra chans. Fler ska därför ha möjlighet att gå på komvux eller yrkesvux.

21. Språkutbildning för omvårdnadspersonal

Liberalerna vill ge all personal i Lunds kommunala omsorg, som behöver det, möjlighet att stärka sina språkkunskaper på betald arbetstid. Kommunen bör utreda och införa en form av stöd för att läsa kopplat till personal i exempelvis förskolan eller hemtjänsten.

Anpassad skola

22. Goda möjligheter till utveckling och lärande

Varje elev ska stimuleras till att utvecklas och lära optimalt efter sina förutsättningar. En individuell utbildning och stöd av lärare och assistenter är avgörande för att varje elev ska nå framgång och nå sina mål.

23. Förskoleklass i anpassad grundskola

Även barn som idag uppmanas att ansöka om uppskjuten skolplikt, stanna kvar i förskolan ett år för att de troligen kommer läsa i den anpassade grundskolan, ska få möjlighet att få läsa enligt förskoleklassens läroplan i en förskoleklass.

KAPITEL 02

Samhällsbyggnad

Lund – trygg i sin historia men öppet mot framtiden

Liberalernas Lund är ett Lund som är trygg i sin historia men samtidigt öppet mot framtiden. Vi vill utveckla Lund genom att bygga vidare på det som gör staden unik – en trivsamt historisk stadskärna, en mänsklig skala, gröna bostadsområden och ett starkt näringsliv, omgivet av levande byar.

Liberalerna välkomnar nya företag och vill ge plats för befintliga att växa. De skapar jobb, handel, service samt kultur och nöjen som gör Lund till en attraktiv stad att besöka, bo och arbeta i.

I Liberalernas Lund är bostaden mer än bara ett tak över huvudet. Här ska det gå att känna gemenskap med grannar, hitta ett marknära boende när familjen växer och bra alternativ om man vill bo mindre som äldre.

Lunds utveckling ska bygga på ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Det ska vara enkelt att leva klimatsmart med hållbara transporter, gröna och blå miljöer och bostäder som är långsiktigt hållbara. I våra bostadsområden ska människor i olika åldrar, med olika bakgrund och med olika ekonomiska förutsättningar kunna mötas. På så sätt skapar vi ett öppet, hållbart och inkluderande Lund.

God gestaltning

I Lund ska vi alltid bygga så att människor trivs. En god bostad är mer än en plats att sova på. God arkitektur och en mänsklig skala tillsammans med grönska, ljus och vatten är viktigt. Ny bebyggelse ska ta hänsyn till de som redan bor i området, samt till omgivande miljö.

Blandad bebyggelse och blandade upplåtelseformer

Vårt mål är att varje bostadsområde i Lund ska ha varierad bebyggelse, med blandade upplåtelseformer samt bostäder och tomter i olika storlekar. På så sätt skapas mötesplatser för människor i alla åldrar, med olika ekonomiska förutsättningar och i olika livsskeden.

Vikten av det gröna i bebyggelsen

Grönska främjar både hälsa och välbefinnande. Samtidigt är den avgörande för en hållbar stad och för att mildra effekterna av klimatförändringarna. Att alla delar av staden och byarna har tillgång till kvalitativa gröna miljöer är därför ett grundläggande behov i samhällsplaneringen.

Bostadsbyggande, boende och bostäder

1. Människors behov ska styra byggandet i Lund

All nybyggnation i Lund ska utgå från människors behov. God arkitektur, hög boendekvalitet och trivsamma grannskap där människor vill leva och bo kvar är centralt. En stad där man trivs, känner sina grannar och känner sig trygg blir också attraktiv för kultur, näringsliv och nöjesliv. Det är inte ett självändamål med en hög byggtakt.

2. Ta hänsyn till befintliga boende

När vi bygger nytt och förtätar ska vi alltid värna och ta hänsyn till dem som redan bor i området. Befintliga grannskap och miljöer ska utvecklas med respekt för det som finns, och samtidigt bli ännu trivsammare.

3. Den blandade staden

För att Lund ska bli en stad för alla behöver vi blanda bostäder av olika storlekar och upplåtelseformer. När hem, arbetsplatser, service och grönområden finns nära varandra skapas ett levande samhälle där människor möts – dygnet runt.

4. Marknära bostäder och trädgårdsstäder

Många människor vill bo i villa, radhus eller kedjehus. Liberalerna vill göra det möjligt för fler att bo marknära, med egen trädgård, utan att behöva lämna kommunen. Trädgårdsstaden och fler fribyggartomter där människor själva får designa sina hus – som Liberalerna länge har arbetat för – är steg i denna riktning.

5. Större lägenheter

Liberalerna vill att det byggs fler attraktiva, större lägenheter för dem som vill lämna sin villa, men också för de hushåll som vill bo stort utan att vilja bo i en villa eller ett radhus. Detta skulle också bidra till flyttkedjor och frigöra markboenden till barnfamiljer och andra. LKF ska underlätta för fler barnfamiljer att hitta en bostad.

6. Byarna ska inte byggas ihop med staden

Man ska kunna läsa av Lunds historia inte bara i vår medeltida stadskärna utan även i landskapet. De historiska byarna närmast Lund ska inte byggas ihop med staden utan det ska finnas ett tydligt fysiskt och upplevt avstånd till dem.

Stadskärnan

7. Respekt för Lunds kulturarv

Lund har ett unikt kulturarv som vi måste förvalta och bevarandefrågor måste ha hög prioritet. Nya hus är välkomna så länge stadens historia respekteras och de är kvalitativa tillskott till det befintliga Lund. Lucktomter får gärna bebyggas.

8. En mänsklig skala

Den mänskliga skalan i Lunds centrala delar ska värnas, och ny bebyggelse ska harmoniera med den befintliga höjdskalan. Nya byggnader ska utformas ur den gåendes perspektiv – inte bilistens. Särskild vikt ska läggas vid att göra de nedersta våningarna levande, varierade och tilltalande. Detta ska vara en självklarhet vid all nybyggnation, inte bara i centrum.

9. Förstärk Lunds stadsliv

Lunds medeltida stadskärna är en unik kulturmiljö med stark attraktionskraft – en tillgång vi vill både bevara och utveckla. Det kan ske genom att göra torgen mer levande med fler aktiviteter, underlätta för restauranger och nöjeslokaler, skapa en ny central lekplats, införa sommargångar och ge torghandeln bättre förutsättningar att blomstra.

10. Underlätta för transport till stadskärnan

Det ska vara enkelt att ta sig till stadskärnan – och allra smidigast med kollektivtrafik, till fots eller med cykel. För bilburna ska det vara ett rimligt avstånd till centralt belägna parkeringshus och gott om korttidsparkeringar för snabba butiksbesök. Parkering i parkeringshus ska vara billigare än på gatumark. På så sätt kan vi frigöra yta från gatorna och skapa en mer levande stadskärna.

11. Utveckla kvarteret Galten (platsen bakom Vårfruskolan)

Liberalerna är positiva till att utveckla kvarteret Galten med en byggnation som passar in i befintlig miljö och som även skulle kunna bidra till att befria Mårtenstorget från bilparkering. Då kan Mårtenstorget i sin tur omvandlas för att bli mer grönt och levande och bli en plats man vill vara på, och inte bara transportera sig över.

Stadsutveckling

12. Nya Lund C – välkomnande, snyggt och funktionellt

Lund C är Sveriges tredje största station och behöver byggas om. Den nya stationen ska vara funktionell, passa in i befintlig kulturmiljö både storleksmässigt och arkitektoniskt, samt stärka centrum och kopplingen mellan västra och östra Lund.

13. Kultur- och mötesforum

Liberalerna är positiva till en varsam utveckling av platsen för gamla tingsrätten (Häradshövdingen 2) med ett nytt kultur- och mötesforum som berikar stadens kulturliv och samtidigt respekterar det känsliga läget intill den medeltida Klosterkyrkan. Samtidigt har Liberalerna höga krav på både funktion och utformning, och menar att Lund har tid att avvakta, istället för att bygga förhastat.

14. Sjukhusets placering

Liberalerna prioriterar att det nya sjukhuset faktiskt byggs, så vårdeffektivt och kostnadseffektivt som möjligt – för att mer resurser i framtiden ska kunna gå till vården, och inte till räntor på sjukhusinvesteringar. Samtidigt vill Liberalerna värna de föreningar på Smörlyckan som drabbas av planen att bygga sjukhuset där. Samhällsnyttan ska helt enkelt maximeras. Liberalerna vill i första hand bygga sjukhuset på befintlig plats, och i andra hand på Brunnshög. När beslut om lokalisering nu är fattat kommer Liberalerna att ta ansvar för och bidra till att göra det bästa av situationen, men ta alla möjligheter att ompröva beslutet.

15. Nya stadsdelar

Nya stadsdelar som Brunnshög och Västerbro ska byggas efter sina förutsättningar. Gröna miljöer och mötesplatser ska locka till gemenskap, och täthet kan inte alltid vara högsta prioritet – även om tätheten på Brunnshög kan och bör vara högre än i stadskärnan. En variation i bostadsstorlekar för demografiskt och socioekonomiskt blandade stadsdelar är viktigt. Butiker, restauranger och arbetsplatser ska blandas med bostäder i alla nya stadsdelar.

16. Fyrspåret – en möjlighet att bygga ihop staden

Den stundande utbyggnaden av Södra stambanan genom Lund och norrut mot Hässleholm ger en unik möjlighet att minska den barriäreffekt som järnvägen har idag. Liberalerna vill ha ett yttre godsspår. Liberalerna vill också bygga om de undermåliga gång- och cykelkopplingar som nu finns, exempelvis vid Norra ringen, vid Kung Oscars väg och längs Ringvägen.

17. Bättre service och billigare boende

Det ska inte vara dyrare att bo i Lund än i andra kommuner. Avgifter för exempelvis vatten och avlopp, sophämtning och nätavgifter ska hållas på konkurrenskraftiga nivåer. Servicen för avgifterna måste också vara bra, med snabba ledtider för tillstånd för exempelvis solceller och hemmabatterier, men också ökad flexibilitet i sophämtning. Kostnaden för dricksvatten ska i högre utsträckning baseras på faktisk förbrukning istället för fasta avgifter.

Byarna

18. Varje by ska utvecklas efter sina förutsättningar

En by är inte – och ska inte vara – ett Lund i miniatyr. Varje by har sin egen karaktär och ska utvecklas utifrån platsens särdrag. Gestaltningen ska stärka byns identitet genom att ta tillvara landskap, historia och befintliga kvaliteter. Det behövs en variation av bostäder och service i alla byar.

19. Medborgarbudgetar och medborgardialog

Liberalernas initiativ till medborgarbudgetar och att flytta ut kommunledningen till byarna, så kallade byaveckor, ska fortsätta, men behöver utvecklas så fler invånare, och inte minst ungdomar, involveras och får möjlighet att möta politiker och tjänstepersoner.

20. Utveckla kollektivtrafiken till och från byarna

Det ska vara smidigt att resa klimatvänligt till och från byarna, så att man kan bo där utan att behöva ha flera bilar. Kollektivtrafiken behöver förbättras med tätare turer och kontinuerligt uppdaterade linjesträckningar. Flera gena cykelstråk, pendlarparkeringar och säkra cykelställ behövs, och en framtida förlängning av spårvägen till byarna bör i ett första skede utredas.

21. Satsa på offentlig miljö också i byarna

Det är viktigt att satsa på den offentliga miljön i form av parker, torg, julbelysning, lekplatser med mera också i byarna. Staden Lund kan inte prioriteras oproportionerligt mycket på byarnas bekostnad.

22. Byavaktmästare

Det finns konstant en mängd små saker som behöver fixas till i byarna. Bänkar som är trasiga, lampor som inte fungerar, gångvägar där bråte hamnat i vägen, och så vidare. Vi vill införa en slags byavaktmästare. Personal som helt enkelt ska fixa vardagliga småproblem i den offentliga miljön i byarna.

23. Stärk byaråden och byalagen

Lunds större byar utanför staden har alla sina egna val av byalag, byaråd eller motsvarande. Dessa är otroligt viktiga för byarna och ordnar med ideella krafter allt ifrån festivaler till loppmarknader och andra aktiviteter eller saker som är bra för byarna. Tyvärr saknar de ofta ekonomiska resurser. Vi vill att kommunen ger ekonomiskt stöd direkt till byalagen och byaråden.

KAPITEL 03

Klimat & miljö

Lund – en förebild i klimatomställningen

Klimatfrågan är vår största utmaning de kommande decennierna – och Lund har alla förutsättningar att visa vägen. Med en högutbildad befolkning, ett världsledande universitet och framstående företag kan vi leda omställningen. Kommunen kan vara en motor i omställningen, men lösningen skapas tillsammans med lundaborna, forskningen och näringslivet.

Utmaningarna är tvåfaldiga: utsläppen måste minska och klimatförändringarnas effekter mildras. Grönska i alla dess former bidrar till båda. Grönska renar luften, dämpar värme och häftiga skyfall samtidigt som den stärker människors välmående. Hållbara transporter är en annan nyckelfaktor. Gång-, cykel- och kollektivtrafik ska prioriteras genom god tillgänglighet och attraktiv infrastruktur, så att de blir förstahandsvalen för alla lundabor.

Klimatpositivt 2040 och klimatanpassat för framtiden

Klimatfrågan är vår största utmaning de kommande decennierna. Vår ambition är att Lund ska bli klimatpositivt redan 2040. För att nå dit måste kommunen underlätta för alla lundabor att leva mer klimatvänligt. Samtidigt måste vi förbereda kommunen för klimatförändringarnas negativa konsekvenser.

Utveckla våra grönområden

Tillgången till parker och natur för rekreation, motion och friluftsliv måste utvecklas i takt med befolkningen. Gröna och blå miljöer stärker både människors hälsa och stadens motståndskraft mot värme och kraftiga skyfall.

Öka andelen hållbara transporter

Framtidens städer kräver ett skifte – fler måste gå, cykla och resa kollektivt. Liberalerna vill utveckla Lunds infrastruktur för gång-, cykel- och kollektivtrafik samt driva en målmedveten trafik- och stadsplanering som gör dessa färdssätt så attraktiva att de inte bara blir ett alternativ, utan de självklara valen för lundaborna.

Klimatomställningen

1. Satsa på ny teknik och naturbaserade lösningar

Nya tekniska lösningar underlättar klimatomställningen. Kommunen ska främja innovationer som biokol, koldioxidinfångning och lågtempererad fjärrvärme, samtidigt som naturbaserade åtgärder, exempelvis våtmarker, stadsängar och öppna diken, fortsatt används för att minska utsläpp och stärka stadens resiliens.

2. Klimatpositivt år 2040

Lund behöver minska sin klimatpåverkan fram till 2030 och senast 2040 bli klimatpositivt – det vill säga ha ett nettoinfång av koldioxid/växthusgaser. För att nå dit måste kommunen underlätta en klimatsmart vardag för såväl invånare som företag. Liberalerna vill också utreda möjligheten med koldioxidinfångning i Örtofta kraftvärmeverk.

3. Ett motståndskraftigt och klimatanpassat Lund

Parallellt med arbetet för att minska utsläppen måste kommunen stärka stadens motståndskraft mot klimatförändringarnas negativa konsekvenser. Det kan röra sig om läplanteringar i jordbrukslandskapet, trädplanteringar i staden, nedsänkta lekplatser och allmänna ytor samt byggande av dammar och kanaler för att samla upp vatten vid skyfall.

4. Hållbart byggande

När kommunen bygger om eller bygger nytt ska hållbarhet stå i centrum. Det kan innebära återbruk av byggmaterial, vattenåtervinning och anläggande av solpaneler på kommunala byggnader. Vid kommunala markanvisningar ska hållbarhet vara en avgörande faktor vid tilldelning av mark.

Miljövänligare transporter

5. Laddinfrastruktur

Liberalerna vill säkerställa bra laddinfrastruktur i kommunens p-hus, parkeringsplatser och kommunala bostäder och vid större offentliga verksamheter som skolor och vårdhem men även förenkla för privata investerare att bygga ny snabb laddinfrastruktur. Möjligheten att använda lyktstolpar till laddning av bilen bör utredas.

6. Bättre infrastruktur för fotgängare och cyklister

Liberalerna vill göra det lättare för folk att gå och cykla genom att förbättra infrastrukturen: gång- och cykelvägar utan potthål, gena supercykelstråk, exempelvis slutföra kopplingen vid St-Lars, fler cykelställ, sammanhållna cykelpendlingsstråk (exempelvis Genarp-Dalby-Lund) och smidiga byten mellan transportslag. Tågpendlare ska känna sig trygga med att det finns plats för cykeln på Skånetrafikens tåg.

7. Utreda möjligheten till en ny Pågatågsstation i norra Nöbbelöv

Det kommer att byggas många nya bostäder i norra Lund. Liberalerna vill utreda om det skulle finnas resandeunderlag för en ny Pågatågsstation i området, som också blir nära Annehem. Det vore lämpligt att titta på det i samband med utbyggnaden till fyra spår norr om Lund.

8. Pendlarparkeringar

Det behövs fler och bättre pendlarparkeringar nära tågstationerna. Fler ska få faktisk möjlighet att resa med tåg som en del av sin färdväg.

9. Säker cykelparkering

Liberalerna vill stärka cyklingen i Lund genom att göra cykelparkering både tryggare och mer praktisk. Idag förekommer många cykelstölder, vilket gör att vardagscykling riskerar att bli en dyr affär för den som behöver ersätta cykel och tillbehör. Därför vill vi säkerställa att det finns tillräckligt med säkra och funktionella cykelställ på strategiska platser som stationer, centrum, skolor, arbetsplatser och större hållplatser.

Träd, grönområden och parker

10. Gröna stråk

För att människor ska trivas och må bra är det avgörande att man har tillgång till gröna miljöer i sitt närområde. Liberalerna vill skapa sammanhängande stråk och stigar – likt det på Norra Fäladen vid Ladugårdsmarken – genom och utanför staden för rekreation och motion.

11. Träd och grönska

Trädens värde kan inte underskattas. De ger skugga och svalka, förbättrar luftkvaliteten, fångar upp vatten och stärker människors välmående. Liberalerna vill arbeta efter 3-30-300 principen: minst tre träd ska synas från varje fönster, krontäckningen ska vara 30% och till närmsta grönområde ska det vara max 300 meter.

12. Underhåll och underhållsskuld

Lunds underhåll är eftersatt. Det syns på potthålen på gatorna, igenväxta parker och slitna cykelvägar. Liberalerna vill bygga bort underhållsskulden genom att tillföra mer pengar. Det är dyrare att göra akuta uttryckningar än att ha ett långsiktigt, planerat underhåll.

13. Trädgård och park runt särskilda boenden

En grön omgivning är särskilt viktig för dem som har svårt att förflytta sig långt. Alla särskilda boenden ("äldreboenden") ska ha nära till kvalitativa gröna miljöer. Liberalerna vill också se fler bänkar i parker och längs gång- och cykelvägar för att människor ska våga ta sig ut och röra sig.

Natur och åkerjord

14. Varsamhet med åkerjorden

Byggnation på åkerjord ska ske med största försiktighet. Exempelvis kan vi tänka oss att ge tillstånd till högteknologiska företag och sjukhus. Där åkerjord ändå behöver användas bör vi undersöka om matjorden kan flyttas och återanvändas.

15. Värna kulturlandskapet

Våra fälader är en rest från äldre tider då boskap betade i utmarkerna. På samma sätt som det är viktigt att värna stadsmiljön ska vi även värna vårt kulturlandskap. Det är också viktigt för den biologiska mångfalden.

16. Satsa på kommunens friluftsområden

Skrylle är en fantastisk tillgång för hela kommunen men allt eftersom kommunen växer och invånarna blir fler behöver andra friluftsområden utvecklas. Det gäller exempelvis Hasslemölla utanför Veberöd, men även Höjeådalen, Ladugårdsmarken och Ekevallen i Genarp.

KAPITEL 04

Näringsliv, företagande och ett växande Lund

Lunds näringsliv förtjänar ett bättre företagsklimat

Liberalerna menar att Lund ska vara en bra kommun för både företag och privatpersoner att verka och leva i. För oss är fri företagsamhet ett uttryck för individens möjlighet att förverkliga sina drömmar och en grundförutsättning för vårt gemensamma samhällsbygge. Det är genom företagens möjlighet att växa som jobb skapas. Fler jobb i växande företag betyder nya livschanser för individer, minskat utanförskap och i förlängningen ökade skatteintäkter; vilket i sin tur finansierar den gemensamma välfärden.

Lund är en stad där enskilda innovationer har utvecklats och bidragit till att världsledande företag finns etablerade i kommunen. Det har möjliggjorts genom ett nära samarbete mellan forskare, universitet, näringsliv och kommun och vi vill att detta ska fortsätta och utvecklas än mer. För att åstadkomma detta vill Liberalerna underlätta för enskilda företag och näringsidkare att etablera sig i och expandera i Lund, och vara lyhörda för vilka behov de har, både för sitt företag så väl för sina egna och sina medarbetares del.

Ett blomstrande näringsliv

För att Lunds näringsliv ska utvecklas i takt med att kommunen växer krävs politiker som låter tjänstepersonerna skapa en flexibel och förstående organisation som kan möta företagens behov på företagens villkor.

En kommun där alla mår bra

För att nya företag ska vilja etablera sig, verka och växa i Lund, så måste kommunen även kunna erbjuda bra och trygga boenden, fungerande kollektivtrafik, lokal barnomsorg, högklassiga skolor, en kultur i toppklass och en fungerande handel.

Det moderna företagandet

Lund kan bara fortsätta att utvecklas om vi erbjuder de bästa förutsättningarna för ett modernt företagande, såsom forskning på högsta nivå, behovsanpassade yrkesutbildningar på gymnasiet och på högskolan samt en fullt utvecklad IT-infrastruktur.

Ställningstaganden näringsliv

1. Förenkla rutiner och regelverk vid kontakter mellan företag och kommun

Kommuner som lyckas hålla nere ledtider kännetecknas av tidig dialog mellan kommunens tjänstepersoner, företag och politiker, en stabil bemanning med rätt kompetens, samt en effektiv samordning. Systematisk uppföljning och benchmarking används för att identifiera flaskhalsar. Dessa framgångsfaktorer ska genomsyra Lunds hantering av olika näringslivsfrågor.

2. Inventera och matcha verksamhetslokaler och verksamhetsmark

För att snabbt kunna möta den efterfrågan som finns på verksamhetslokaler och verksamhetsmark i Lund så måste kommunen först och främst inventera sitt lokal- och markinnehav. Kommunen måste alltid arbeta aktivt för att ha en reserv av lokaler och mark till företag som vill flytta till Lund, expandera eller starta nytt.

3. Gör hanteringen av bygglov, planärenden och tillståndsansökan enklare och snabbare

Kommunen måste respektera maxtider för hur lång tid olika frågor ska få lov att behandlas innan ett svar lämnas. Om tiden överskrids bör den frågande få rabatt på avgiften. Entreprenören måste ha en möjlighet att genomföra och bekosta delar av arbetet med underlaget för att snabba på ärendet.

4. Ge kommunens näringslivsenhet mer resurser och en starkare roll

Näringslivsenheten bör rapportera direkt till kommundirektören för att bli slagkraftigare. Fler företagslotsar med tydliga roller behövs. AI-genererad information kan användas för att snabbt ge svar på allmänna frågor.

5. Anpassa kommunens upphandlingar till lokala aktörer

I kommunala upphandlingar tenderar det ofta att bli väldigt stora volymer vilket lokala aktörer kan ha svårt att hantera. Se därför alltid till att, när det är möjligt, dela upp större upphandlingar i delar så att även lokala mindre aktörer kan lämna ett anbud.

6. Marknadsför Lund som EN stark tillväxtmotor i regionen

Tillsätt resurser som ska arbeta med att marknadsföra Lunds kommun som EN stark tillväxtkommun med sjukhus och universitet i världsklass, innovationsplattformar och branschledande företag i symbios med natur, föreningsliv och kultur.

7. Skapa rutiner för hur näringsidkare ska behandlas vid större störningar

När större arbeten ska utföras i Lund ska rutiner finnas för hur näringsidkare tidigt och tydligt ska informeras. Exempelvis kan kommunen erbjuda ersättningslokaler i egna fastigheter under störningstiden eller kompensation i form av hyresrabatter.

8. Näringsidkare i Lund måste känna sig trygga

Näringsidkare drabbas allt oftare av stölder, IT-bedrägerier och våld. Kommunen och polisen måste ta ett större ansvar för att minska brottsligheten. Kommunen kan exempelvis sätta upp fler övervakningskameror och bekosta fler ordningsvakter. Men även gå åt den svarta marknaden där mycket stulet livsmedel hamnar, genom en bättre miljö- och livsmedelstillsyn. Försvinner marknaden minskar stölderna.

9. Lunds "Walk of fame" med en innovationsutställning

Skapa en "Walk of fame" som startar vid Lund C. Här presenterar vi kända personer som har bott eller bor i Lund och viktiga uppfinningar som har forskats fram i Lund.

10. Möjliggör nya matbutiker i Råbylund, Dalby och Stångby

För att lundaborna ska få bättre tillgänglighet och konkurrenskraftiga priser på livsmedel och övriga dagligvaror så krävs det fler butiker i fler stadsdelar, men inte minst i byarna där Liberalerna vill ha matbutik i Stångby och ytterligare en i närheten av Dalby stationsområde, lättillgänglig för fler.

11. Marknadsför Lunds östra delar som en potential för näringslivet

Lund kan inte bara växa genom förtätning i de centrala delarna utan även byarna måste lyftas fram som goda alternativ.

12. Lunds kommun ska öka stödet till befintliga innovationsplattformar

I Lund finns redan ett antal väl fungerande innovationsplattformar såsom Nyföretagarcentrum Lund, Ideon Science Park och Medicon Village. Här finns också International Citizen Hub Lund som stöttar näringsliv och nya arbetstagare med deras medföljande in i samhället. Lunds kommun borde växla upp arbetet med talangrekrytering i samarbete med näringsliv och föreningar, och kan exempelvis bidra med ytterligare ekonomiskt stöd till projektledare som inriktar sig på nyanlända lundabor.

13. Mer turism i Lund gynnar handeln

Turismen står för en stor del av handlarnas, hotellens och restaurangernas intäkter. Kommunen måste säkerställa kommunikationer till och från Lund, flygbussar mellan Sturup och Lund, centrala parkeringsmöjligheter för bussar och bilar samt tydlig och lättillgänglig information i appar och broschyrer.

14. En samlad app och e-tjänst, för allt!

Liberalerna vill att Lunds kommun utreder möjligheten att ta fram en samlad digital plattform för all form av kontakt med kommunen. Det ska inte behövas tre olika appar för skolan för vårdnadshavare och elever, eller helt olika e-tjänster för bygglov, tomtköns och felanmälan. Detsamma gäller för näringslivet, med endast en ingång för tillstånd, lediga lokaler, portal till rådgivning med mera kan företagen fokusera mer på att driva sin verksamhet. Andra länder har lyckats samla mycket offentlig kommunikation till en plattform, det bör Lund också försöka göra. Livet blir lättare för den som bor och verkar i Lund om man bara behöver hålla koll på en app och ett digitalt system.

15. Bevilja tjänstledighet i ett år för att prova på att starta eget

Om fler fick chansen att prova på att starta eget så skulle många nya jobb kunna skapas. Här kan Lunds befintliga innovationsplattformar hjälpa till. Lunds kommuns medarbetare ska kunna ta tjänstledigt för att testa att starta eget bolag.

16. Lunds kommun ska göra mer för att locka hit duktiga utländska forskare

Många utländska forskare söker sig till Lund. Då måste vi kunna erbjuda bostad, skola åt barnen och sysselsättning för medresande. Exempelvis kan LKF få ett nytt ägardirektiv att tillhandahålla ett visst antal forskarlägenheter, och stödet till International Citizen Hub ska stärkas.

KAPITEL 05

Socialpolitik – Ett starkare samhälle med frihet och ansvar

Inledning

Socialpolitiken handlar om att ge människor kraften att forma sina egna liv. Liberalerna vill bygga en socialtjänst som ser varje individ, möter människor i tid och erbjuder rätt stöd – utan byråkratiska hinder eller onödiga trösklar. Genom den nya socialtjänstlagen har Lund chansen att gå före i utvecklingen och skapa en socialtjänst i framkant, med fokus på tidiga insatser och tillgänglighet för alla.

Vår politik bygger på tillit till människans egen förmåga. Målet är inte beroende, utan delaktighet och egenmakt. Därför vill vi stärka arbetslinjen, skapa fler vägar till arbete och ta vara på kraften i civilsamhället – där frivillighet, engagemang och gemenskap kompletterar det offentliga ansvaret.

Ingen i Lund ska behöva stå utan hem, trygghet eller framtidstro. Genom att förena frihet med ansvar, tidiga insatser med långsiktigt stöd och samhällsengagemang med individens rätt till självbestämmande bygger vi ett starkare och mänskligare Lund.

Förebyggande socialtjänst – tidiga insatser och tillit

Den nya socialtjänstlagen ger Lund möjligheten att ligga i framkant i arbetet med tidiga och förebyggande insatser. Liberalerna vill att socialtjänsten ska vara lätt att nå, bygga på förtroende och möta människor innan problemen växer sig stora. Genom stärkt föräldrastöd, samverkan med skolor och familjecentraler skapar vi trygghet och delaktighet tidigt.

Från bidrag till egen försörjning

Liberalerna tror på människors förmåga att växa med rätt stöd och krav. Därför vill vi utveckla arbetslinjen med relevanta aktiviteter, jobbspår och sociala upphandlingar som leder till arbete eller studier. Genom nära samarbete med Arbetsförmedlingen, näringslivet och utbildningsanordnare ska fler lundabor snabbare nå egen försörjning och framtidstro.

Ett tryggt hem för alla

Ingen i Lund ska behöva sakna ett hem eller trygghet. Liberalerna vill utveckla arbetet mot hemlöshet genom Bostad Först, en modell där människor som levt länge utan bostad får en egen lägenhet direkt och därefter stöd utifrån sina behov, till exempel med ekonomi, hälsa och sysselsättning. Tillsammans med förebyggande insatser mot vräkningar och ett stärkt samarbete med regionen för vård och rehabilitering skapar vi förutsättningar för ett värdigt liv, frihet och eget ansvar.

Förebyggande insatser

1. Förebyggande socialtjänst med ny socialtjänstlag

Liberalerna vill använda den nya socialtjänstlagen för att säkerställa en socialtjänst i framkant, med fokus på tidiga insatser och ökad tillgänglighet. Lund ska erbjuda bättre informationsarbete och stärkt föräldrastöd, där hjälp och stöd ges till individer och familjer utan föregående utredning.

2. Tidiga insatser för barn och unga

Trygga uppväxtmiljöer skapas genom ett starkare samarbete mellan skola, socialtjänst, familjecentraler och fritidsverksamheter. Med särskilda socialsekreterare knutna till skolorna får lärarna snabbare stöd vid oro, och ett förstärkt föräldrastöd samt en meningsfull fritid gör att vi tidigare kan hjälpa barn och unga som riskerar att fara illa.

3. Stärkt samarbete med frivilligsektorn – ett starkare samhälle

Liberalerna vill stärka samarbetet med den ideella sektorn genom idéburna offentliga partnerskap (IOP). Verksamheter som exempelvis Vänskapens hus och Fontänhuset ska utvecklas för att nå grupper som kommunen själv har svårt att nå.

4. Prioritera arbetet mot våld i nära relationer

Kommunen ska fullt ut tillämpa den skärpta lagstiftningen och prioritera arbetet mot våld i nära relationer. Vid larm om våld i hemmet ska socialsekreterare följa med polisen för att direkt på plats kunna ge stöd, bedöma behov och snabbt hjälpa utsatta barn och vuxna. På så sätt kan samhället agera tidigare och förhindra att våldet fortsätter.

5. Kraftfulla insatser mot psykisk ohälsa

Liberalerna vill prioritera kraftfulla insatser mot psykisk ohälsa i samarbete med Region Skåne. Det förebyggande arbetet ska stärkas genom ökad tillgång till stöd, förstärkt elevhälsa och satsningar på kultur på recept. En konkret handlingsplan för suicidprevention ska tas fram.

6. Tidiga insatser vid riskbruk

Lundabor med riskbruk ska snabbt få hjälp med att bryta mönster. Socialtjänst, primärvård och beroendevård bör samordnas för tidig upptäckt, motiverande samtal, lågtröskelstöd, uppföljning och anhörigstöd, liksom kommunens samarbete med föreningar som arbetar mot dessa grupper.

Arbetsmarknadsinsatser

7. Effektiv aktivitetskrav med ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen tydliggör att socialtjänsten inte bara ska ge ekonomiskt stöd utan också aktivt hjälpa människor att bli självförsörjande. Liberalerna vill därför utveckla samarbetet kring aktivitetskravet för försörjningsstöd. Genom nära samverkan mellan socialtjänsten, civilsamhället, arbetsförmedlingen, utbildningssamordnare och lokala företag ska varje insats vara meningsfull, individuellt anpassad och leda vidare till arbete eller studier.

8. Jobbspår för snabbare etablering

Lokala jobbspår ska utvecklas i samarbete med Arbetsförmedlingen, Region Skåne och näringslivet. Genom tydliga utbildnings- och praktikprogram matchas arbetsmarknadens behov med personer som står långt från ett arbete.

9. Enklare vägar till första jobbet

Kommunen ska erbjuda fler enkla jobb och introduktionstjänster, såsom vårdbiträden och elevassistenter. Ett pilotprojekt med extrajobb för ungdomar under hela året ska genomföras för att ge värdefull arbetslivserfarenhet.

10. Sociala upphandlingar för jobb

Kommunen ska införa tydliga sociala krav vid upphandlingar. Företag som får kontrakt ska erbjuda praktikplatser eller anställning åt personer som står utanför arbetsmarknaden. Kraven kan till exempel gälla upphandlingar inom fastighetsskötsel, lokalvård, bygg, parkdrift och service.

Bostad och trygghet

11. Ingen lundabo ska behöva vara hemlös

Arbetet mot hemlöshet ska fortsätta vara en tydlig prioritet. Kommunen ska erbjuda fler långsiktiga boendelösningar, bland annat genom att bygga ut modellen Bostad först och öka antalet träningslägenheter. Samarbetet med fastighetsägare och civilsamhället ska stärkas för att fler ska kunna ta steget från tillfälliga boenden till ett eget hem. Socialt stöd och uppföljning ska säkerställa att varje person får förutsättningar att behålla sitt boende och leva ett självständigt liv.

12. Vård och stöd för människor i hemlöshet

Många hemlösa kämpar med missbruk och psykisk ohälsa. Kommunen och Region Skåne ska stärka samarbetet för snabbare tillgång till vård och rehabilitering.

13. Förebygg vräkningar och skulder

Kommunen ska vara mer tillgänglig och närvarande för att kunna arbeta både förebyggande och stödjande för dem som är i behov. Genom utökad rådgivning och tidiga insatser ska vräkningar och skuldsättning kunna förhindras i tid. En stärkt budget- och skuldrådgivning, särskilt riktad till unga och arbetslösa, ska hjälpa fler att behålla sitt boende och skapa en stabil ekonomi.

KAPITEL 06

Vård och omsorg

Leva livet – hela livet

Äldre personer och personer med funktionsnedsättning är inget kollektiv. Gruppen äldre kan omfatta en åldersskillnad på 25–30 år, och skillnaderna är ännu större när det gäller biologisk ålder och kognitiva förutsättningar. Men även personer med olika former av funktionsnedsättningar har individuella behov och önskemål. Individens behov av service och omsorg samt rätt till valfrihet och självbestämmande måste stå i centrum.

Synen på äldre och personer med funktionsnedsättning är tyvärr ofta fördomsfull. Denna ålderism och diskriminering ska bekämpas. Alla ska erbjudas ett tryggt boende, meningsfulla aktiviteter och större inflytande över sin vardag. Liberalerna vill förbättra tillgängligheten i samhället så att både äldre personer och personer med funktionsnedsättning lättare kan delta i aktiviteter och samhällslivet. Den ofrivilliga ensamheten ska aktivt motverkas, och anhöriga ska få mer stöd och avlastning.

Personalen är den enskilt viktigaste faktorn för kvaliteten i omsorgen. För att säkerställa hög kvalitet måste kommunen vara en attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera, behålla och utveckla kompetent personal. Liberalerna vill stärka kompetensutvecklingen inom hemvården, boendena och inom LSS-verksamheter, vilket ytterligare förbättrar kvaliteten i omsorgen.

Individanpassad äldreomsorg med valfrihet och modern teknik

Få grupper i samhället är lika heterogena som äldre människor. Liberalerna vill värna äldres rättigheter och möjligheter att själva bestämma över sina liv. Det ska finnas möjlighet att välja mellan olika boendeformer och anpassade stödinsatser från kommunen. Genom modern teknik kan vi skapa bättre förutsättningar för att äldre ska kunna leva självständigt längre, känna trygghet och uppleva hög livskvalitet.

Bryt den ofrivilliga ensamheten

Liberalerna vill fortsätta utveckla arbetet mot den ofrivilliga ensamheten, som ibland kan vara farligare för hälsan än alkohol och tobak. Liberalerna vill bland annat införa måltidsvänner och stärka samarbetet med civilsamhället för att bryta isoleringen och skapa fler mötesplatser och sociala sammanhang.

Värna rätten till LSS

Liberalerna står upp för LSS-reformen och rätten till personlig assistans. Lund ska erbjuda Sveriges bästa stöd för personer med funktionsnedsättning, med individens frihet och självständighet i centrum. Liberalerna vill ha individanpassade och självständiga boenden, aktivt motverka institutionalisering och säkerställa utvecklande och meningsfull sysselsättning. För att stödet ska vara träffsäkert och effektivt behövs ett nära samarbete mellan kommunen, brukarorganisationer, anhörigföreningar och utförare inom både kommunal och privat verksamhet. Genom regelbunden dialog och en extern kontaktperson ska vi säkerställa att stödet utgår från individens behov, stärker självbestämmandet och når de personer som behöver det mest.

Äldrepolitik

1. Utvecklade måltider och seniorrestauranger

Liberalerna vill motverka ensamhet och undernäring bland äldre genom att återinföra seniorrestauranger i någon form, eller liknande mötesplatser. Här ska äldre kunna äta tillsammans med andra, skapa social gemenskap och förbättra livskvaliteten.

2. Utveckla samarbete med civilsamhället mot ensamheten

Kommunen ska stärka samarbetet med civilsamhället genom idéburna offentliga partnerskap (IOP), där kommunen och idéburna aktörer långsiktigt organiserar gemensamma insatser mot ofrivillig ensamhet bland äldre. Civilsamhället är ett viktigt komplement, men kommunen ska inte göra sig beroende av att aktörer engagerar sig helt på egen hand, utan istället säkerställa ett organiserat och stabilt partnerskap.

3. Erbjud stöd med IT och fixartjänster till äldre

Liberalerna vill utveckla kommunens värdtjänster och erbjuda IT-fixare, för att minska det digitala utanförskapet, men också stöd med en hemmafixartjänst som kan hjälpa till med exempelvis gardinbyten, lampbyten och andra lättare hushållstjänster.

4. Stöd till anhöriga

Kommunens stöd till anhöriga som tar hand om exempelvis sin demensdrabbade partner måste öka på flera olika sätt. Inte minst handlar det om att återinföra de avlastningsboende som nyligen har avskaffats – en plats där den anhörige kan lämna en demenssjuk person eller individ med andra besvär några dagar eller någon vecka vid behov, också för att återhämta sig själv.

5. En lokal äldreombudsman som stöd

En lokal äldreombudsman ska finnas tillgänglig som stöd för äldre och anhöriga. Ombudsmannen ska ge information, vägledning och bevaka äldres levnadsvillkor samt regelbundet rapportera brister. Arbetet ska ske i nära samverkan med patientnämnden för att tidigt fånga upp synpunkter, klagomål och systematiskt förbättra kvaliteten i äldreomsorgen.

6. Digitala verktyg för anpassat stöd

Lund använder redan digitala lösningar som videosamtal och digital rådgivning för att ge äldre ett mer flexibelt stöd. Detta arbete behöver nu utvecklas vidare, så att fler med lättare omsorgsbehov får tillgång till digitalt stöd som kompletterar det traditionella och stärker tryggheten och självständigheten i vardagen.

7. Träningscheck för äldre

Liberalerna vill införa en träningscheck för lundabor över 70 år som ger äldre bättre möjligheter att motionera och hålla sig aktiva, exempelvis genom subventionerade gymkort och friskvårdsaktiviteter. Detta bidrar till ökad livskvalitet, bättre hälsa och social gemenskap.

8. Mobilitet för årsrika i samverkan med Region Skåne

Kollektivtrafiken i Lund ska anpassas bättre efter äldres behov. Planeringen ska ske i nära samverkan med Region Skåne och inkludera viktiga mötesplatser och knutpunkter för äldre, inte enbart utgå från arbetsplatser. Detta stärker äldres självständighet och ökar delaktigheten i samhället.

9. Fler boendeformer för äldre

Liberalerna vill att det ska finnas fler boendeformer i Lund. Utöver särskilda boenden ("äldreboenden"), mellanboenden och korttidsboenden i vård- och omsorgsförvaltningens regi så borde kommunen också verka för fler privata boendeformer riktade till äldre. Det kan exempelvis vara kluster av större lägenheter och radhus som inte drivs av kommunen, men som är anpassade för ökat umgänge mellan boende, lätthet att röra sig också med nedsatt rörlighet (till exempel lägre eller inga trösklar) och för att hemtjänst eller omsorgspersonal kan få lättare att arbeta på platsen.

10. Språkrav för anställda i vård och omsorg

När man blir äldre och mera beroende av andra är det oerhört viktigt att man upplever tryggheten i att bli förstådd och att förstå den som ska hjälpa. I kontaktyrken som bygger på beroende är det därför speciellt viktigt med goda språkkunskaper. Liberalerna vill erbjuda svenskundervisning i samband med anställning inom omsorgsyrkana. Denna utbildning måste bli obligatorisk för dem som saknar tillräckliga språkfärdigheter.

LSS – Funktionsnedsättning

11. Bästa kommunen för personer med funktionsnedsättning

Lund ska erbjuda Sveriges bästa stöd för personer med funktionsnedsättning, med individens frihet och självständighet i centrum. Vi ska samarbeta nära med anhöriga och ta tillvara deras kunskap för att ständigt förbättra kvaliteten i omsorgen. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med tydliga möjligheter till kompetensutveckling, så att personalen alltid kan arbeta på toppen av sin kompetens.

12. Individanpassade och självständiga boenden

Vid nybyggnation av grupp- och serviceboenden ska vi sätta individens självständighet och behov i fokus. Detta ska även gälla särskilt anpassade boenden för barn och unga inom LSS. Hälsosamma och tillgängliga utemiljöer, digitalt stöd och möjlighet till boendekarriär – från gruppboende till egen lägenhet – ska säkerställas.

13. Motverka institutionalisering

Vi ska aktivt arbeta mot institutionalisering vid utformning av LSS-boenden. Boendemiljöerna ska utformas med hänsyn till individens framtida behov och önskemål, där självbestämmande och integritet står i centrum.

14. Utvecklande och meningsfull sysselsättning

Den dagliga verksamheten ska erbjuda meningsfull och utvecklande sysselsättning. Syftet är att stärka individens självständighet, arbetsförmåga och möjligheter till ett aktivt liv. Dagersättningen är orimligt låg, och behöver öka.

15. Utveckla samarbetet med LSS-anhörigföreningen

Kommunen ska ta tillvara anhörigas erfarenheter genom ett utvecklat samarbete med LSS-anhörigföreningar. Regelbunden dialog och mötesplatser ska upprättas för att stärka stödet till brukare och deras anhöriga.

16. Extern kontaktperson för ökad frihet

Möjligheten till extern kontaktperson ska finnas kvar och utvecklas ytterligare. Kontaktpersonen är ett viktigt stöd för personer med funktionsnedsättning för att möjliggöra en mer aktiv, självständig och fri vardag.

17. Rörlighet och mötesplatser för alla

Alla lundabor ska ha jämlika möjligheter att röra sig och delta i stadens aktiviteter. Kollektivtrafiken ska vara fullt tillgänglig för personer med rörelsehinder och synnedsättning, och parkeringar för rörelsehindrade ska bli fler och bättre placerade. Dessutom ska stadens mötesplatser vara tillgängliga och välkomnande för alla. Fler offentliga toaletter ska vara fullt funktionsanpassade med lift, brits och utrymme också för assistenter, så kallade servicetoaletter.

18. Stöd till föreningslivet för en mer inkluderande fritid

Alla personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att delta i ett aktivt fritidsliv. Kommunen ska därför ge föreningslivet bättre stöd för att anpassa verksamheter, aktiviteter och miljöer så att fler kan vara med. Genom riktade insatser, utbildning och samarbete mellan kommunen och föreningar skapar vi fler tillgängliga fritidsaktiviteter och ett mer inkluderande föreningsliv i hela Lund.

KAPITEL 07

Ett levande kultur- och fritidsliv

Kultur som bildar och stärker

Kultur bidrar till bildning, som i sin tur stärker individens möjlighet att forma sitt eget liv. Det räcker inte att veta var information finns – vi måste också ha en inre grund av kunskap för att förstå, tolka och värdera den. Skönlitteratur hjälper oss att förstå oss själva och andra. En stark film kan utmana vår moral. Bra konst öppnar nya perspektiv.

För att vi som bor i Lund ska trivas i kommunen, se våra barn växa upp här och våra ungdomar bli kvar, krävs långt mer än bara en väl fungerande kommun. Det krävs ett levande kulturliv och en aktiv fritid, med idrottsmöjligheter, konserter, föreningsliv, bra bibliotek och kulturskolor.

Kultur, idrott och fritidsverksamhet bygger på frivilliga insatser och engagerade föräldrar och vuxna. Kommunens roll är att stötta eldsjälar och föreningar. Det ska vara lätt att vara aktiv. Liberalerna tycker att kultur, bibliotek och idrott är viktigt, och vi vill höja ambitionsnivån framöver – bland annat genom ett höjt ekonomiskt stöd till föreningar. Ett rikt kultur- och fritidsliv är avgörande för att hela Lund ska vara en attraktiv kommun att leva i.

En framstående kulturstad

Lund ska vara en framstående kulturstad med landets bästa kulturskoleverksamhet och med många scener, där det alltid händer intressanta saker. Här ska det alltid finnas ett rikt kulturutbud som lockar och intresserar både invånare och besökare året runt.

Ett levande idrotts- och föreningsliv

Idrott är vår största folkrörelse och det största fritidsintresset för många barn. Det ska vara lätt för föreningar att få stöd från kommunen och alla delar av kommunen ska ha tillgång till välskötta idrottsanläggningar.

Unga

Alla unga i Lund ska ges möjlighet att hitta en meningsfull fritid där de får växa, utvecklas och finna sin väg framåt. Trygga mötesplatser och närvarande vuxna ska hjälpa dem vidare i livet och stärka deras känsla av gemenskap och framtidstro.

Kultur och bibliotek

1. Större central scen

Lund saknar idag en större central och modern scen som kan ta emot stora kulturproduktioner, större kongresser, mässor och motsvarande under ett och samma tak. Näringslivet och universitetet bör vara självklara samarbetspartners i en sådan utveckling.

2. Fler festivaler

Festivaler och andra större återkommande evenemang stärker Lunds identitet som kulturstad. Kommunen bör stödja goda initiativ som bidrar till att göra staden mer attraktiv för både invånare och besökare året runt.

3. Bygg ut musikchecken

Lund har infört en musikcheck som gör att köerna till musikskolan nu är borta. Liberalerna vill fortsätta rulla ut musikchecken så att den även omfattar de äldre barnen.

4. Inför kulturcheck

Musikchecken är en succé. Därför vill Liberalerna införa en kulturcheck för de barn som vill gå på annan kulturundervisning, såsom dans, teater och bild.

5. Kultur i byarna

Byarna ska ha ett rikt kulturutbud med evenemang och goda lokaler för kultur- och föreningsliv, men också scener utomhus i varje by. Kommunen bör stödja det lokala engagemanget och föreningar som redan gör ett viktigt arbete för kulturens närvaro utanför stadskärnan.

6. Läsfrämjande verksamhet för barn och unga

Biblioteken ska arbeta aktivt och utåtriktat för att stärka barns och ungas läsvanor. Genom inspirerande och läsfrämjande verksamhet kan fler upptäcka glädjen i litteraturen och införskaffa viktiga färdigheter.

7. Kultur på gator och torg

En växande stad behöver mer kultur i det offentliga rummet. Det handlar både om konstverk som står i generationer och om tillfälliga pop-up-installationer som skapar liv och överraskning i stadsrummet. Men också mindre scener för olika slags event och framträdanden i olika stadsdelar.

8. Konsthallens utveckling

Konsthallen har omfattande och löpande upprustningsbehov. Liberalerna vill därför införa en inträdesavgift som kan bidra till finansieringen och samtidigt säkerställa att byggnaden bevaras och utvecklas för framtida konstupplevelser.

Idrotts- och föreningsliv

9. Minska byråkratin för föreningarna

Det är föreningarna och frivilliga tränare som gör att barn och unga kan vara aktiva inom idrotten. Då ska det också vara enkelt att boka lokaler och söka stöd från kommunen.

10. Det ska gå att boka offentliga idrottslokaler

Skolornas idrottssalar ska användas effektivt. När de står tomma utanför skoltid ska föreningar på ett enklare sätt kunna boka dem, vilket både ökar tillgången och minskar effekterna av lokalbristen.

11. Bättre underhåll sparar pengar i det långa loppet

Genom att komma ikapp med underhåll av idrottsanläggningar undviker vi dyra akuta åtgärder. Långsiktig planering ger både bättre anläggningar och lägre kostnader över tid.

12. Lyssna på föreningarna på Smörlyckan

Liberalerna vill att nya sjukhuset ska byggas på annan plats än Smörlyckan, men samtidigt måste vi planera för att det ändå kan bli så. Ersättningsplatserna för Smörlyckan måste i första hand präglas av vad föreningarna behöver. Föreningarna ska inte heller drabbas ekonomiskt genom att exempelvis själva behöva finansiera nya klubbhus.

13. Idrottsstråket

Bollhuset är utslitet sedan länge och behöver ersättas. Samtidigt behöver vi en ny idrottshall på Arenaområdet för att klara skolornas och föreningarnas behov. Arenan behöver rustas upp för att kunna rymma fler aktiviteter.

14. Hela Lund ska leva

Byarna har färre fritidsalternativ för unga och ska därför prioriteras vid nya idrottssatsningar. Ett brett utbud skapar delaktighet och stärker hela kommunens idrottsliv. Vi vill se vidare på möjligheten att införa ett nolltaxesystem för hyra av kommunens hallar och anläggningar, eventuellt med olika system för stad och byar.

15. Nytt bad på Brunnshög

Lund växer och för att säkra simundervisning behöver vi ett nytt bad som är mer lättillgängligt för Lunds östra kommundelar. Brunnshög är dessutom ett ekonomiskt klokt alternativ där spillvärme kan användas för uppvärmning.

16. Lika villkor för alla barn och unga

Idag är skillnaden stor mellan flickors och pojkars deltagande i en aktiv fritid. Kön ska inte avgöra möjligheterna. Kommunens tider i hallar och på planer, liksom bidrag och annat stöd, ska fördelas rättvist och följas upp konsuppleterat så att flickor och pojkar får lika bra tillgång till anläggningar och attraktiva tider. Samtidigt ska vi främja flickors deltagande genom prova på verksamhet, trygga miljöer och stöd till föreningar som aktivt rekryterar och behåller fler flickor.

17. Ökat stöd till Lunds föreningar

Vi vill öka det ekonomiska stödet till Lunds föreningar, genom det så kallade LOK-stödet. Men vi vill också utreda ett möjligt konsulent- eller kanslistöd och en möjlig differentiering av hur kommunens stöd till föreningar ser ut beroende på om det är en förening i staden eller i någon av byarna.

Ung i Lund

18. Mötesplatser för unga

Alla stadsdelar och byar ska ha trygga och attraktiva mötesplatser för unga. Idag saknas detta både på Väster och i Stångby, som behöver nya platser för gemenskap, kreativitet och fritidsaktiviteter. Mötesplatserna ska också bli mer tillgängliga både ur ett funktionsrättsligt perspektiv och avseende öppettider.

19. Kultur- och föreningshus i Södra Sandby

Liberalerna vill etablera ett nytt och permanent kultur- och föreningshus i Södra Sandby. En sådan mötesplats skulle stärka både gemenskapen i byn och möjligheterna för kreativa aktiviteter och event.

20. Integration

Lund behöver satsa särskilt på att inkludera barn och unga från invandrargrupper som står utanför föreningslivet. Genom stöd och riktade insatser kan fler ta del av idrott och kultur.

21. Lunds studentföreningar är viktiga

Studentföreningar och nationer är en central del av Lunds identitet. Kommunen ska värna deras möjligheter att utvecklas och fortsätta bidra till stadens dynamiska studentliv.

KAPITEL 08

Trygghet och säkerhet

Liberalerna för ett tryggare Lund

Lund är överlag en trygg och säker kommun men för att det så ska förbli krävs ett fortsatt medvetet arbete. Liberalerna vill värna var och ens frihet i att kunna röra sig i stan, så väl som i byarna, oavsett tid på dygnet, utan att någon annans frihet inskränks. Liberalerna vill att välfärdsbrott, där ett fåtal utnyttjar skattesystemet på andras bekostnad, ska bekämpas. Vi vill ha nolltolerans gällande mängdbrott då små vardagsbrott förstör för så många och ger en otrygg känsla. Anmälningar om dessa brott måste tas på allvar. Det innebär att vi ställer höga krav i vårt samhällskontrakt och att vi tror på människans vilja och initiativkraft att bry sig om sitt samhälle. Liberalerna vill kort sagt att Lund fortsatt ska vara en trygg och säker kommun att leva i.

Undvik att det ska hända

Liberalerna vill satsa på förebyggande arbete och att uppmuntra social gemenskap genom olika aktiviteter för alla åldrar, samt öka medvetenheten om att samhället är allas vårt ansvar. Klottersanering eller byte av krossade fönster i en skola betalas ur vår gemensamma kassa. Pengar som hade kunnat gå till något bättre.

När det händer något

Det ska vara lätt att hitta vart du som individ kan vända dig och vad du kan göra när något otryggt sker. Kunskap ger styrka att hjälpa dig själv och andra vid en kris eller pågående fara.

Om det hänt något

Oavsett om det är efter ett rån, bedrägeriförsök, inbrott eller till exempel mobbing, ska brottsoffer vara i fokus, inte förövarna. Det kan handla om att ge stöd till utsatta på olika sätt. Liberalerna vill vända oro till agerande och bygga upp självkänsla och tron på samhället igen.

Ställningstaganden trygghet

1. Fler familjecentraler

Familjecentraler, som är ett samarbete mellan regionen och kommunen, är ett mycket framgångsrikt koncept. Där kan barnfamiljer i behov av stöd finna olika slag av hjälp under samma tak även för att vid behov till exempel få stöd i svenska språket. Detta gör familjecentralerna även till en förebyggande insats mot asocialt beteende.

2. Utöka öppettiderna på fritidsgårdarna

Att ha en trygg plats att hänga på och umgås med sina vänner där det finns vuxna förebilder är meningsskapande för ungdomar under 18 år.

3. Flexibla insatser för unga på glid

Mer resurser behöver satsas på individualiserade program för att fånga upp och ge ungdomar en positiv och motiverad syn på sin framtid. Utgångspunkten är de sociala insatsgrupperna som har funnits länge och består av skola, socialtjänst och polis som inventerar utifrån sina perspektiv. Förändring av sekretess mellan dessa myndigheter kommer att ge ökade möjligheter att i tid sätta in rätt resurser för barn och unga.

4. Utveckla tryggheten med samhällets närvaro

Liberalerna vill ha trygghetsskapande värdar i stadsdelar så väl som i byar. Involvera närområdet i trygghetsvandringar i stadsdelar och byar regelbundet. Trygghetsvärdar, fältgrupper och nattvandrare är alla exempel på åtgärder och initiativ som på olika sätt och med olika arbetssätt ökar tryggheten i stad och byar. Stödet till detta bör öka, och kommunens samarbete med nattvandrarerna ska intensifieras.

5. Uppmuntra civilkurage

Liberalerna vill visa att samhället uppskattar civilkurage, att bry sig. De som agerar och förhindrar eller hjälper till att lösa brott ska uppmuntras. Därför vill Liberalerna inrätta ett kommunalt civilkuragepris.

6. Inrätta digitala skyddsrum

Vid strömavbrott eller annan större kris behöver det finnas en plats där människor kan ladda sin mobil, ringa närstående, få uppkoppling till internet och andra behov som värme och mat tillgodosedda. Ett digitalt skyddsrum är separerat från ordinarie nätsystem och klarar strömförsörjning ett tag.

7. Lokal "När krisen eller kriget kommer"-folder

På nationell nivå finns bra information för krisberedskap och krishantering till invånarna. Men då krisen infinner sig lokalt så krävs mer och tydligare information vart man ska bege sig eller hur man ska agera och vad man bör tänka på. Även information om vart man kan vända sig för att engagera sig för att hjälpa andra bör lyftas fram.

8. Närvarande poliser med lokala ansvarsområden

Det är viktigt med lokal polisiär närvaro i alla stadsdelar och byar. Polisen är en statlig myndighet och kan inte arbetsledas av kommunen, men vi vill att kommunen ska vara en aktiv part för att öka närvaron och samarbetet. Det ger inte minst förebyggande effekter, särskilt i samverkan med socialtjänsten.

9. Nolltolerans mot brott, stora som små

Cykelstölder, klotter, skadegörelse och nedskräpning är alla små brott som skapar en onödig otrygghet i samhället och behöver bekämpas. Klotter ska saneras, fönster lagas och skräp tas om hand. En synlig polis och kommun som tar detta på allvar leder till en ökad trygghet i samhället. Om insatser mot småkriminella inte görs, så riskerar dessa att med tiden falla över i allt tyngre kriminalitet.

10. Alla ska vara trygga i sitt hem

Våld i nära relationer och hedersförtryck behöver tas på större allvar. Genom utbildning och fortbildning för medarbetare i förskola, skola, vård och omsorg, socialtjänst och polis samt informationskampanjer som når ut, ska de som behöver skydd och hjälp få det. Det är förövaren som ska flytta, inte offret!

11. Förövaren ska betala

Att bekämpa brott och städa upp efter skadegörelse och nedskräpning kostar. Visa hur mycket det kostar samhället vid varje "liten" åtgärd som krävs efter att någon förstört exempelvis en lyktstolpe eller tagit sönder en parkbänk. Vandalen ska betala!

12. Välfärdsbrott ska bekämpas

Att använda bidrag som är menade att hjälpa människor i olika slag av utsatta situationer, eller stöd till föreningar för egen vinnings skull är skamligt. Denna form av fusk med allmänna medel ska bekämpas.